

Αθήνα, 28/08/2018

**Κοινό Δελτίο Τύπου των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
Παιδείας (Τομέας Έρευνας και Καινοτομίας) και Υγείας σχετικά με
πρόσφατα δημοσιεύματα**

Με αφορμή την εμφάνιση πρόσφατων δημοσιευμάτων σχετικά με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της πυρκαγιάς στο Μάτι Αττικής, επισημαίνουμε τα παρακάτω:

Ήδη, από την πρώτη ημέρα έχουν κινητοποιηθεί οι αρμόδιες υπηρεσίες, συνεργάζονται στενά και έχουν καθημερινή παρουσία στην περιοχή, με κύριους στόχους την προστασία της υγείας των πολιτών, την προστασία του περιβάλλοντος και την ασφάλεια όλων των δραστηριοτήτων στη συγκεκριμένη περιοχή.

Οι βασικοί άξονες των κοινών ενεργειών των Υπουργείων μας αφορούν στους τομείς διαχείρισης αποβλήτων (επικινδύνων ή μη), ποιότητας πόσιμου νερού, ποιότητας θαλάσσιων υδάτων, υδροφορέα και υπογείων υδάτων, ποιότητας ατμόσφαιρας, επικίνδυνων ρύπων και επικαθίσεων, συνθηκών εργασίας, διαμονής και τήρησης των περιβαλλοντικών κανόνων του ευρωπαϊκού θεσμικού πλαισίου.

Ειδικότερα, ανά Υπουργείο:

ΥΠΕΝ

Από την επόμενη μέρα της πυρκαγιάς άμεση ήταν η κινητοποίηση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και των αντίστοιχων Υπηρεσιών, όπως Σώματα Επιθεωρητών Περιβάλλοντος και Δόμησης, Υπηρεσίες Διαχείρισης Αποβλήτων, Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ), με καθημερινή την παρουσία είτε της πολιτικής ηγεσίας είτε των κλιμακίων στις πληγείσες περιοχές.

Στρατηγική των δράσεων του ΥΠΕΝ είναι η αποκατάσταση της περιοχής, η πρόληψη του περιβαλλοντικού κινδύνου και η ασφαλής ανάκαμψη των πολιτών και της περιοχής.

Εκδόθηκε μέσα στις πρώτες μέρες Οδηγός Διαχείρισης επτά ρευμάτων αποβλήτων στις πυρόπληκτες περιοχές και δόθηκαν οδηγίες και κατευθύνσεις για την προστασία από τα επικίνδυνα αμιαντούχα υλικά.

Έγινε συλλογή πόρτα πόρτα αποβλήτων ηλεκτρικών - ηλεκτρονικών συσκευών και ο ΕΟΑΝ σε συνεργασία με τα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης ΑΕΚΚ διαμόρφωσε ειδικό πρόγραμμα με ειδικό τιμολόγιο για την

επεξεργασία και διαχείρισή τους, ενώ ολοκλήρωσε και την περισυλλογή 475 καμένων οχημάτων (ΟΚΤΖ).

Σε συνεργασία με τους Δήμους Ραφήνας-Πικερμίου και Μαραθώνα-Νέας Μάκρης, το ΥΠΕΝ καθόρισε χώρους και τρόπους συλλογής και διάθεσης - αξιοποίησης κλαδεμάτων (χλωρή βλάστηση) και καμένης βλάστησης.

Υπήρξε συντονισμός με τις ΥΔΟΜ της περιοχής, έγιναν θυροκολλήσεις σε πάνω από 60 αυθαίρετα και συντάχθηκαν τεχνικές προδιαγραφές για τη διενέργεια διαγωνισμού κατεδαφίσεων.

Συνεχίζονται οι αυτοψίες των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος στην περιοχή για εντοπισμό τυχόν παράνομης συλλογής, μεταφοράς και διάθεσης επικινδύνων και μη αποβλήτων, ενώ και οι Επιθεωρητές Δόμησης συνεχίζουν τις αυτοψίες, με έμφαση στην ελεύθερη πρόσβαση των πολιτών στη ζώνη αιγιαλού και παραλίας, καθώς και στη διερεύνηση του τρόπου δόμησης της περιοχής διαχρονικά και σε συνδυασμό με τον δασικό χαρακτήρα, με ταυτόχρονο έλεγχο των οικοδομικών αδειών.

Οι Δασικές Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, σε συνεργασία με το Δασαρχείο Πεντέλης και τους αντίστοιχους Δήμους, φροντίζουν για τη διαχείριση της καμένης ξυλείας, για τη συλλογή και κάρπωση των καμένων δένδρων, καθώς και για τη συμμετοχή υλοτομικών συνεταιρισμών που επιχειρούν στην Ανατολική Αττική. Επίσης, εντός του επόμενου διμήνου οι περιοχές που διέπονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας θα καθοριστούν σαφώς με Πράξη Αναδάσωσης.

Το ΥΠΕΝ έχει ήδη προβεί σε εξασφάλιση κονδυλίων για την έναρξη σύνταξης μελετών αντιπλημμυρικών έργων και έργων αποκατάστασης στις πληγείσες περιοχές, ενώ σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ και τους ΟΤΑ παρακολουθεί την ποιότητα του πόσιμου νερού. **Οι τιμές των αποτελεσμάτων έως σήμερα είναι εντός των επιτρεπόμενων ορίων για το νερό ύδρευσης.**

ΥΠΠΕΘ - ΤΟΜΕΑΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ

Υπήρξε άμεση κινητοποίηση των αρμόδιων, εποπτευόμενων από την ΓΓΕΤ, Ερευνητικών Κέντρων ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», Ελληνικό Κέντρο Θαλάσσιων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) και του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών (ΕΑΑ), μέσω των εξειδικευμένων εργαστηρίων τους για την παρακολούθηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον και τη διερεύνηση πιθανών κινδύνων για τους κατοίκους στις πληγείσες περιοχές, σε συνεργασία με την Ειδική Γραμματεία Επιθεωρητών και Ελεγκτών του ΥΠΕΝ.

Συνεχίζονται συστηματικά οι αναλύσεις, σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα, στην ατμόσφαιρα, στα θαλάσσια ύδατα και στις επικαθίσεις στο έδαφος της περιοχής.

Από τα μέχρι τις 27/08/2018 δεδομένα, η κατάσταση συνοπτικά έχει ως εξής:

1) Μετρήσεις ποιότητας θαλασσίων υδάτων

Το ΕΛΚΕΘΕ έχει πραγματοποιήσει σειρά μετρήσεων αναφορικά με την ποιότητα των θαλασσίων υδάτων στην παράκτια ζώνη των πληγεισών περιοχών της ΒΑ Αττικής, σύμφωνα με τις οποίες **οι συγκεντρώσεις προϊόντων καύσης βρέθηκαν χαμηλότερες των μέγιστων επιτρεπόμενων ορίων.**

Ειδικότερα:

Στα δείγματα θαλασσινού νερού που συλλέχθηκαν προσδιορίστηκαν οι πολυκυκλικοί αρωματικοί υδρογονάνθρακες (ΠΑΥ) και οι οργανοχλωριωμένες ενώσεις, που σχηματίζονται κατά την καύση οποιασδήποτε οργανικής ύλης.

Οι τιμές των ολικών ΠΑΥ κυμάνθηκαν σε χαμηλά επίπεδα, αντίστοιχα με αυτά που έχουν μετρηθεί σε διάφορες ελληνικές θάλασσες.

Μόνο σε ένα δείγμα και για ορισμένες ΠΑΥ, παρατηρήθηκαν ελαφρά αυξημένες τιμές, αρκετά χαμηλότερες, όμως, από τη μέγιστη επιτρεπόμενη συγκέντρωση.

Τέλος, σε κανένα δείγμα δεν αναφέρθηκαν οργανοχλωριωμένες ενώσεις.

Οι μετρήσεις θα ολοκληρωθούν με την ανάλυση των δειγμάτων για τον προσδιορισμό τυχόν βαρέων μετάλλων και θα συνεχιστούν κατά τους μήνες του Φθινοπώρου.

2) Μετρήσεις ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα

Από τη συνεχή 24ώρης διάρκεια καταγραφή και μέτρηση ατμοσφαιρικών παραμέτρων στο Μάτι Αττικής προκύπτει ότι τα επίπεδα των συγκεντρώσεων των εισπνεόμενων **αιωρούμενων σωματιδίων 10 μικρομέτρων** (ΑΣ10) είναι αυξημένα σε σχέση με το υπόβαθρο του λεκανοπεδίου Αττικής, αλλά παραμένουν πολύ χαμηλότερα των οριακών τιμών που προβλέπονται από τη νομοθεσία.

Επιπλέον, οι προκαταρκτικές μετρήσεις δειγμάτων ΑΣ10 για την περιεκτικότητα σε **βαρέα μέταλλα** (Χρώμιο, Κάδμιο, Νικέλιο, Μόλυβδο) δεν έχουν δείξει συγκεντρώσεις πέραν του αναμενόμενου υποβάθρου, που μετρήθηκαν στην Αγία Παρασκευή Αττικής.

Τέλος, τα επίπεδα **αιθάλης** είναι φυσιολογικά, αν και κάπως αυξημένα συγκριτικά με τα αντίστοιχα του αστικού υποβάθρου.

3) Μετρήσεις ρύπων στο έδαφος

Σύμφωνα με τα διεθνή πρωτόκολλα και λαμβάνοντας υπόψη την τοπογραφία της περιοχής, τη χωροθέτηση των οικισμών και τις κλιματολογικές συνθήκες κατά τη διάρκεια της πυρκαγιάς, επιλέχθηκαν τα σημεία συλλογής δειγμάτων για την έγκυρη καταγραφή των διαφόρων επικαθίσεων στο έδαφος, καθώς και σε δείγματα υπόγειων υδάτων από γεωτρήσεις ή πηγάδια.

Περισσότερες λεπτομέρειες αναφορικά με τις μετρήσεις υπάρχουν στο δελτίο Τύπου του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» (http://www.demokritos.gr/el/meleti_attiki/).

Συμπερασματικά, οι επιπτώσεις της πρόσφατης πυρκαγιάς στο Μάτι Αττικής καταγράφονται συστηματικά και σε συνεχή βάση. Οι μέχρι τώρα μετρήσεις δεν έχουν δείξει ανησυχητικά ευρήματα για την κατάσταση του ατμοσφαιρικού αέρα, την έκθεση του πληθυσμού σε αιωρούμενα σωματίδια και την ποιότητα των θαλασσίων υδάτων. **Όμως, σε κάθε περίπτωση, στη σημερινή φάση κατά τις εργασίες αποκατάστασης των ζημιών και τη δημιουργία σκόνης, επιβάλλεται η χρήση προστατευτικών μέσων (μάσκα και γάντια) σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμόδιων υγειονομικών αρχών.**

ΥΓΕΙΑΣ

Άμεση ήταν ανταπόκριση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Υγείας στις επείγουσες απαιτήσεις της κρίσιμης περιόδου που ακολούθησε τις φονικές πυρκαγιές της 23^{ης} Ιουλίου με έκδοση ανάλογης εγκυκλίου, ενώ παράλληλες δράσεις και ανακοινώσεις ακολούθησαν από το ΚΕΕΛΠΝΟ, με την εποπτεία του ΕΚΕΠΥ και τη συνεργασία των Υπουργείων Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Εργασίας.

Ειδικότερα, έκδοση αναλυτικής εγκυκλίου (26/07) σχετικά με τα ενδεδειγμένα μέτρα πρόληψης και προστασίας των πολιτών και των εργαζομένων στον καθαρισμό και στην αποκατάσταση του οικοσυστήματος στις πληγείσες περιοχές, με οδηγίες προς τους αρμόδιους φορείς της Περιφέρειας Αττικής.

Δημοσιοποίηση αναλυτικών οδηγιών από τις υπηρεσίες του ΚΕΕΛΠΝΟ για την πρόληψη και προστασία, που αφορούν στους κατοίκους των περιοχών και εστιάζουν κυρίως στις δράσεις της καθημερινότητας, αμέσως μετά τις πυρκαγιές, όπως έκθεση σε καπνό, υδροληψία και τροφές, καθώς και στη λήψη ατομικών μέσων προστασίας, προκειμένου να αποφύγουν πιθανές επιπτώσεις από την έκθεση σε επικίνδυνα υπολείμματα των πυρκαγιών. Για στήριξη και ενίσχυση των παραπάνω, οι υπηρεσίες του ΚΕΕΛΠΝΟ διαμόρφωσαν δύο κύριους άξονες παρεμβάσεων:

- Οπρώτος αφορά στη στενή επιδημιολογική διερεύνηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και στην επιτήρηση της ασφαλούς από υγειονομική άποψη επιστροφής των κατοίκων στις πυρόπληκτες ζώνες, που ενεργοποίησε τη διαδικασία εργαστηριακών ελέγχων δειγμάτων με την άμεση και επιστημονικά τεκμηριωμένη συνδρομή του ΚΕΔΥ. Μέχρι στιγμής έχουν πραγματοποιηθεί 108 αναλύσεις πόσιμου ύδατος του δικτύου των πυρόπληκτων Δήμων (μεταξύ αυτών έλεγχος pH, αγωγιμότητας, θολότητας, αλκαλικότητας και νιτρωδών ιόντων). Όλα τα αποτελέσματα βρέθηκαν συμμορφούμενα με την ισχύουσα νομοθεσία περί της ποιότητας του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης (ΚΥΑ Γ1(δ)/ ΓΠ οικ.67322/2017).

- Ο δεύτερος αφορά στο πεδίο όπου, με την ευθύνη συντονισμού από το ΕΚΕΠΥ, εξελίσσεται η δεύτερη παρέμβαση με στόχο την ψυχοκοινωνική υποστήριξη των πληγέντων, όπου κλιμάκια ειδικών επιστημόνων του ΚΕΕΛΠΝΟ, της 1ης ΥΠΕ σε συνεργασία με την ομοσπονδία ΑΡΓΩ και τους Γιατρούς του Κόσμου, έχουν εξετάσει έως σήμερα πάνω από 500 άτομα που είχαν ανάγκη ιατρικής ή ψυχολογικής βοήθειας. Ειδικότερα, το ΚΕΕΛΠΝΟ έχει διαθέσει δύο ψυχολόγους του, που βρίσκονται καθημερινά στο Κ.Υ. Ραφήνας για τη στήριξη των πληγέντων από το μετατραυματικό σύνδρομο, ενώ δύο μέρες την εβδομάδα, για τον ίδιο λόγο, συνεργάτης του οργανισμού παρέχει υπηρεσίες στην Κινέττα.

Ειδικά για την ψυχολογική υποστήριξη παιδιών και εφήβων το ΚΕΕΛΠΝΟ συνεργάζεται με τις αρμόδιες υπηρεσίες του «Χαμόγελου του Παιδιού», που δραστηριοποιούνται στις πυρόπληκτες περιοχές. Το ιατρονοσηλευτικό προσωπικό του Κέντρου Υγείας Ραφήνας – Πικερμίου, στο πλαίσιο του λειτουργημάτων του, έχει εξετάσει από τις 24 Ιουλίου μέχρι και σήμερα 135 ασθενείς από τις πυρόπληκτες περιοχές, προσφέροντας τα μέγιστα στην ανακούφιση των πληγέντων.

Ταυτόχρονα, το Ε.Κ.ΕΠ.Υ. έχει έρθει σε επαφή με παρόχους τηλεφωνικών υπηρεσιών για τη λειτουργία 24ωρου τηλεφωνικού κέντρου Ψυχολογικής Υποστήριξης με δωρεάν χρέωση, που αναμένεται να ανακοινωθεί εντός των επομένων ημερών.

Τέλος, παρακολουθεί σε τακτική επικοινωνία με το Υπουργείο Περιβάλλοντος τα αποτελέσματα των δειγματοληπτικών ελέγχων, προκειμένου, εφόσον κριθεί απαραίτητο, να επικαιροποιηθούν οι οδηγίες προστασίας προς του κατοίκους και τους εργαζόμενους στις πυρόπληκτες περιοχές.

Το πρόγραμμα των παραπάνω παρεμβάσεων θα συνεχιστεί αδιάλειπτα και, για όσο διάστημα χρειαστεί, η ηγεσία του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με το Ε.Κ.ΕΠ.Υ., το ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ, τους Υγειονομικούς Σχηματισμούς και με την Κοινωνία των Πολιτών θα βρίσκεται στο πλευρό των δοκιμαζόμενων συνανθρώπων μας με συνεχή ενημέρωση.